

tislavě, ovšem v dohodě s gřř, a nikoli gřř-m samotným (srov. i §§ 5 a 8 vl. nař. č. 234/1921). Na této příslušnosti úřadů poukazujících nebylo pak nic změněno ani zákonem č. 394/1922.

Pokud pak jde o snížení st-lčinných odpočivných požitků z titulu její vlastní činné služby jako státní dětské opatrovatelky, stanoví § 21 zák. č. 286/24, že opatření podle §§ 17 a 18 přísluší úřadu poukazujícímu požitky, o jichž snížení jde. Dle § 17 cit. zák. snižuje se v případě kumulace požitků výplata státního odpočivného nebo zaopatřovacího požitku. Tím mění se výměra státních odpočivných požitků. Úřadem poukazujícím státní odpočivný požitek pak jest onen úřad, který požitek vyměřuje, a nikoli onen úřad, který výplatu provádí. Tomuto názoru nasvědčuje i terminologie, jíž použito jest na příklad v § 16 vl. nař. č. 247/22, kde se činí rozdíl mezi úřadem poukazujícím a gřř-m, s nímž se má úřad poukazující dohodnouti.

Žal. úřad nemohl by svoji příslušnost k rozhodování čerpati ani z výn. býv. min. fin. z 26. března 1869 č. 5300 Vbl. 12 str. 71 (Possaner 463), ježto i podle tohoto výnosu přísluší poukaz, t. j. vyměření a tedy i redukce pense úřadům resortním, a jenom všechna další opatření, jako příkazy k provedení soudních obstavek, poukazy k náhradě, zastavení jakožto pouhá pokladniční opatření patří do resortu úřadů finančních. Redukce pensijních požitků není však pouhým pokladničním opatřením, nýbrž má povahu úředního rozhodnutí.

Žal. úřad byl si ostatně sám vědom kompetence úřadu k rozhodování příslušného, když v přípisu z 31. prosince 1926, jímž opis nař. rozhodnutí zaslal referátu min. škol. v Bratislavě, připomenul, aby dekret o snížení odpočivných požitků dle § 17 zák. č. 286/1924 byl st-lce ještě zvláště vyhotoven.

Nebyl tedy žal. úřad příslušným, aby sám nař. rozhodnutí vydával.

Č. 7574.

Dávky za veřejné úkony: * I udělení státního občanství dle úst. zák. č. 152/26 Sb. podléhá dávce za úřední úkony podle zák. č. 53/25.

(Nález ze dne 23. listopadu 1928 č. 26.914.)

Věc: Desider, Dr. Desider a Marketa R. ve S. proti ministerstvu vnitra o dávku za úřední úkony.

Výrok: Stížnosti se zamítají jako bezdůvodné.

Důvody: Nař. rozhodnutími udělilo min. vnitra Desideru R. a jeho dětem, Dru Desideru R. a Marketě R., podle úst. zák. č. 152/26 čsl. státní občanství a vyměřilo zároveň za udělení tohoto stát. občanství dávku v obnose 5.000, 2.000 a 200 Kč.

O stížnostech do těchto rozhodnutí podaných uvážil nss toto:

Na sporu jest jediné otázka, zda i v případech, když straně přísluší právní nárok na udělení čsl. státního občanství, jak tomu jest při splnění

podmínek v úst. zák. č. 152/1926 uvedených, může býti předepsána dávka za úřední výkony ve smyslu zák. č. 53/25 ve znění zák. č. 253/26. Stížnosti popírají přípustnost a dovolávají se toho, že udělení čsl. stát. občanství dle zák. č. 152/26 nespadá pod pojem »udělení oprávnění a poskytnutí výhod«, ježto tu jest právní nárok na jeho udělení a nutno je rozlišovati od udělení stát. občanství podle zák. čl. L:1879, jež § 2 odst. 2 zák. č. 53/25 má na mysli. Stížnostem nelze dáti za pravdu.

Dle § 1 zák. č. 53/25 mohou státní úřady za úřední úkony ve věcech správních, pokud se staly podstatně v zájmu soukromém, jakož i za udělení oprávnění a poskytnutí výhod ve věcech správních vybírat vedle státních kolkových poplatků zvláštní dávky. Z tohoto znění § 1 plyne, že zákon stanoví tu dvě podmínky pro předepsání dávky (arg. slova »jakož i«) a sice, buď že jde o úřední úkon, pokud se stal podstatně v zájmu soukromém, aneb o udělení oprávnění a poskytnutí výhod. Je-li i jen jedna z těchto podmínek splněna, může státní úřad přikročit k vybírání dávky. Okolnost, zda strana má na udělení oprávnění právní nárok, nemá vlivu na vznik zásadní povinnosti k zaplacení dávky, nýbrž projevuje svůj účinek pouze ve výši dávky, jak jest normována v § 2, kde 1. odst. obsahuje všeobecné směrnice, 2. odst. pak stanoví nejvyšší hranici výše dávky s ohledem na to, měla-li strana na dotyčné oprávnění nárok neb jednalo-li se o zcela volnou úvahu úřadu.

Předpokladem pro vyměření dávky dle cit. zák. jest tudíž, že jde o úřední úkon ve věcech správních, a vzniká dávková povinnost již tehdy, jde-li o udělení oprávnění neb poskytnutí výhod vůbec. Pro vznik této povinnosti jest proto dle zcela všeobecného znění zák. nerozhodno, má-li strana na udělení nějakého oprávnění právní nárok. Okolnost tato by — jak uvedeno — přicházela v úvahu teprve při stanovení výše dávky.

V daném případě je nesporno, že dávka za udělení stát. občanství byla vyměřena v částce 5.000 Kč, 2.000 Kč a 200 Kč, nepřesahuje tudíž hranici v odst. 2 § 2 cit. zák. (5.000 Kč) stanovenou; za tohoto stavu jest však dle toho, co bylo řečeno, lhostejno, měly-li strany na udělení stát. občanství nárok či ne.

K vůli úplnosti budiž ještě dodáno, že zák. č. 53/25, mluvě v § 2 o udělení stát. občanství a stanově dávku v nejvyšším obnose 5.000 Kč, měl ovšem na mysli pouze udělení stát. občanství, na něž strana dle tehdy platného právního řádu neměla nároku, avšak i udělení stát. občanství dle zák. č. 152/26 jest udělením »oprávnění« a spadá zásadně dle všeobecného znění zák. č. 53/25 pod dávkovou povinnost. Že udělení stát. občanství dle zák. č. 152/26 nemělo býti vůbec z dávkové povinnosti vyloučeno, plyne jednak z okolnosti, že novela k zák. č. 53/25 ze 16. prosince 1926 č. 253 Sb. vydaná po zák. č. 152/26, podobného omezení neobsahuje, jednak i z toho, že sice k iniciativním návrhu poslance Dra Ivana Dérera bylo ještě v § 6 obsaženo ustanovení, že v případech udělení stát. občanství neplatí ustanovení zák. č. 53/25, tato výjimka však již do zprávy výboru ústavně-právního a rozpočtového (tisk č. 514) pojata nebyla a v zákoně taktéž nedošla výrazu.